

VPC-2004-32

VPC2
Toetsing richtlijnen m.e.r.

Afdeling : Grondstof en Productie
Titel : Toetsing richtlijnen m.e.r.
Versie : Definitief
Datum : 1 juli 2004
Projectnr : 222212

Auteur : H. Timmer
Telefoon : 030-6095348
E-mail : harrie.timmer@hydron.nl

Hydron Advies & Diensten
Weverstede 53
3431 JS Nieuwegein
Telefoon 030-6095511
Telefax 030-6095510

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
VERZENDLIJST	2
1 INLEIDING	3
2 TOETSING RICHTLIJNEN	3
2.1 Toetsing	3
2.2 Toetsingstabel	4

TABELLEN

Toetsingstabel richtlijnen MER VPC

VERZENDLIJST

	Aantal
• F.G.L.M. van Laarhoven	1
• G.D.J. Doedens	1
• E. Broers	1
• B. van Loon (Hydron Advies & Diensten)	1
• A. Haasnoot (Hydron Advies & Diensten)	1
• H.D. Adamse (Hydron Advies & Diensten)	1
• R. Speets (Royal Haskoning)	1
• Bibliotheek Hydron Advies & Diensten	1
• Commissie MER	5
• Provincie Utrecht	20
• Hydron AD reserve	7
Totaal	30

1 INLEIDING

In de richtlijnen voor de m.e.r. diepe grondwaterwinning (provincie Utrecht, februari 2002), is aangegeven welke informatie het MER moet bevatten om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

In het voorliggende MER is deze informatie beschikbaar gekomen. Omdat het MER een groot aantal rapporten omvat is het er voor gekozen om een apart document op te stellen waarin per aandachtspunt is aangegeven in welk (deel)rapport de betreffende informatie te vinden is. We hopen en verwachten dat dit document, waarin de toetsing van de richtlijnen aan het MER in tabelvorm is uitgewerkt, de toetsing vereenvoudigt.

2 TOETSING RICHTLIJNEN

2.1 Toetsing

Het MER bestaat uit een 10-tal rapportages in een gezamenlijke cassette. In deel 1, het Hoofdrapport, is een samenvatting gegeven van het totale MER. In de deelrapporten 2 t/m 5 zijn in meer detail de effecten van de locatiekeuze beschreven. De deelrapporten 6 t/m 9 beschrijven de uitwerking van de verschillende inrichtingsvarianten voor het MMA en VA. In Deelrapport 10 is het kaartmateriaal verzameld uit de verschillende deelrapporten.

De rapporten zijn:

- Deel 1, MER Vervangende Productie Capaciteit, Hoofdrapport;
- Deel 2, MER Vervangende Productie Capaciteit, afweging elf alternatieven, Basisrapport geohydrologie;
- Deel 3, MER Vervangende Productie Capaciteit, afweging elf alternatieven, Basisrapport ecologie;
- Deel 4, MER Vervangende Productie Capaciteit, afweging elf alternatieven, Deelrapport effecten en duurzaamheid;
- Deel 5, MER Vervangende Productie Capaciteit, afweging elf alternatieven, Deelrapport vergelijking van alternatieven;
- Deel 6, MER Vervangende Productie Capaciteit, uitwerking MMA en VA, Basisrapport geohydrologie;
- Deel 7, MER Vervangende Productie Capaciteit, uitwerking MMA en VA, Basisrapport ecologie;
- Deel 8, MER Vervangende Productie Capaciteit, uitwerking MMA en VA, Deelrapport effecten en duurzaamheid;
- Deel 9, MER Vervangende Productie Capaciteit, uitwerking MMA en VA, Deelrapport vergelijking van alternatieven;
- Deel 10, MER Vervangende Productie Capaciteit, Kaarten.

In de hiernavolgende tabel is per hoofdstuk en aandachtspunt uit de richtlijnen aangegeven in welk deel en welke paragraaf het onderwerp wordt besproken.

2.2 Toetsingstabel

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
H2 Hoofdpunten van het advies		
Hoe verhoudt winning van diep grondwater zich tot het beleid?	§ 2.3; 2.4 en bijlage 2 Hoofdrapport	
Inzicht in de aspecten en criteria die doorslaggevend zijn voor de keuze voor diepe grondwaterwinning.	§ 2.3 Hoofdrapport	
Ingaan op de duurzaamheid van diepe grondwaterwinning.	§ 2.3; 4.5; 5.5 en bijlage 1, Hoofdrapport § 2.5 Deelrapport 4	Beschrijving van duurzaamheid en duurzaamheidseffecten.
Inzicht geven in de winlocaties die worden gesloten of gereduceerd en de bijbehorende natuurwinst.	§ 4.4 Hoofdrapport	De locaties zijn benoemd. De natuurwinst is in overleg met de provincie niet uitgewerkt in dit MER. De natuurwinst wordt door de provincie in een aparte studie beschreven (EVUH).
Het MMA moet mede gebaseerd zijn op een regionale hydrologische systeemanalyse.	§ 4.2 Hoofdrapport H 3 en 4 Deelrapport 2 H 3 Deelrapport 6	
Waar mogelijk moet gekeken worden naar een verdere beperking van de grondwateronttrekking door besparing op drinkwatergebruik en/of door het inzetten van oppervlaktewater voor huishoudwater.	§ 1.3 (§ 2.3, 4.5, 5.5 en bijlage 1) Hoofdrapport (§ 2.5 Deelrapport 4)	Bij duurzaamheid in beperkte mate meegenomen. Gebruik huishoudwater gaat juist omlaag volgens § 1.3.
De effecten op het regionaal watersysteem en op de aquatische en terrestrische natuurwaarden in het studiegebied moeten beschreven worden.	§ 5.2 en H9 Hoofdrapport H6 Deelrapport 2 § 4.4, 4.5, 5.4 en 5.5 Deelrapport 3 H5 Deelrapport 6 § 5.3 en 5.4 Deelrapport 7	

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
De informatie uit het MER moet voor iedereen toegankelijk zijn.	Er is een publiekssamenvatting opgesteld en het Hoofdrapport beschrijft de kernpunten uit de deelrapporten. Daarnaast is zijn er, begrippenlijsten en kaders met uitleg over specifieke punten.	Technische achtergrondinformatie is opgenomen in de achtergronddocumenten.
Een goede samenvatting wordt geadviseerd.	Er is een Publiekssamenvatting als apart document	
H3 Probleemstelling, doel en besluitvorming		
Het MER bevat een beschrijving van wat met de voorgenomen activiteit wordt geoogd.	§1.2; 2.1 Hoofdrapport Inleidingen alle deelrapporten	Is Huidige situatie en autonome ontwikkeling
Het MER bevat een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het MER wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.	§2.4 en bijlage 2 Hoofdrapport. §3.1 deelrapport 3; §3.2, 4.1 deelrapport 7	Alleen beleid in deelrapporten ecologie opgenomen.
3.1 Probleemstelling		
Beschrijving aanleiding en ontwikkelingen die tot het initiatief hebben geleid.	§ 1.2 Hoofdrapport Inleidingen alle deelrapporten	
Ingaan op de gewenste terugdringing van verdroging van natuurwaarden en besluit voor reductie van 9 miljoen m ³ /jaar.	§1.2; 2.3 Hoofdrapport Inleidingen alle deelrapporten	
In het MER moeten resultaten van eerder uitgevoerde studies worden toegelicht.	§2.3 Hoofdrapport §2.5 deelrapport 4	
Verhouding initiatief ten opzichte van vigerend landelijk en provinciaal drinkwaterbeleid.	§2.3, 2.4 en bijlage 2 Hoofdrapport	
Inzicht geven in criteria die hebben geleid tot de keuze voor diepe grondwaterwinning.	§2.3 Hoofdrapport	
Ontwikkeling van de watervraag in relatie tot de beschikbare en de vergunde capaciteit.	§1.3 Hoofdrapport	
3.2 Doel		
Aandacht voor effecten op het gehele regionale watersystemen dan wel stroomgebied als geen lokale effecten zichtbaar zijn.	§4.2.2; 5.2.1 Hoofdrapport deelrapporten geohydrologie (2 en 6)	Effectbeschrijving is voor MMA en VA 'ingezoomd'

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
Criteria voor duurzame winning opstellen.	§3.3 en bijlage 1 Hoofdrapport §2.5 deelrapport 4	
3.3 Besluitvorming		
Randvoorwaarden en uitgangspunten uit besluiten en beleidsafspraken voor het voornemen.	§ 2.4 Hoofdrapport H3 deelrapport 7	
Aandacht voor gebieden met speciale status.	Hoofdstuk 4 Hoofdrapport H3 Deelrapport 3 §2.2, 3.4 en bijlage 2, 3 deelrapport 4 H4 deelrapport 7 §2.4, 2.8 en bijlagen 1, 2, 3 deelrapport 8	
Aandacht voor vergunningaanvraag, procedure, tijdpad en partijen.	§ 2.4 en 2.5 Hoofdrapport § 2.1 deelrapport 6	Vergunningaanvraag is apart document
Nog te nemen besluiten	§ 2.4 Hoofdrapport § 3.2 Deelrapport 7	
H4 Voorgenomen activiteit en alternatieven		
4.1 Alternatieven		
Het MER bevat een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd. Alsmede van de alternatieven.	H 3, 7 Hoofdrapport Inleidingen alle deelrapporten	
Beschrijving van het MMA	H 7, 9 Hoofdrapport Deelrapporten 5, 6, 7 en 8	
Voor MMA en VA: situering, oriëntatie en inrichting puttenveld(en)	§ 9.1 t/m 9.7 Hoofdrapport § 1.2 deelrapport 9	
Voor MMA en VA: verwachte onttrekkingspatronen (indicatief)	§ 4.1, 4.2, 5.2 en H9 § 3.2 Deelrapport 4	
Voor MMA en VA: capaciteit van de winning(en) (inclusief eventuele spoelwaterverliezen)	§ 9.1 t/m 9.7 Hoofdrapport § 1.2 deelrapport 9	
Voor MMA en VA: zuiveringsproces, energiegebruik, chemicaliënverbruik en afvalproductie	§ 9.2 t/m 9.7 Hoofdrapport H5 deelrapport 9	

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
Voor MMA en VA: de fasering van aanleg en de fasering van de capaciteit	Door de rapporten heen wordt ingegaan op mitigerende maatregelen.	Vooral voor graafwerkzaamheden, wordt aangegeven, dat er rekening gehouden moet worden met de periode waarin het plaatsvindt.
Voor MMA en VA: aard, situering, ruimtebeslag en landschappelijke inpassing van de benodigde installaties, gebouwen en andere voorzieningen	§ 9.1 t/m 9.7 Hoofdrapport § 1.2 en H5 deelrapport 9	
Voor MMA en VA: benodigde afvoerleidingen; wijze van uitvoering van de aanleg van leidingen en aan te leggen infrastructuur (paden, wegen)	§ 9.1 t/m 9.7 Hoofdrapport § 1.2 en H5 deelrapport 9	
Voor MMA en VA: bedrijfsvoering (frequentie en aard van onderhoud- en beheerswerkzaamheden; daartoe benodigd materiaal)		Dit onderdeel ontbreekt.
Voor MMA en VA: (natuur)beheer van de locatie(s)	§ 9.1 t/m 9.7 Hoofdrapport § 1.2 en H5 deelrapport 9	
4.2 Nulalternatief		
Inzicht in keuze wel geen nulalternatief	§ 1.3 en 4.5 Hoofdrapport	
4.3 Meest Milieuvriendelijk Alternatief		
Ontwikkeling MMA op basis van een regionale hydrologische systeemanalyse	§ 4.2 Hoofdrapport H 3 en 4 Deelrapport 2 H 3 Deelrapport 6	
Beperking grondwateronttrekking door besparing op drinkwatergebruik en/of inzetten oppervlaktewater voor huishoudwater.	§ 1.3 (§ 2.3 4.5, 5.5 en bijlage 1) Hoofdrapport (§2.5 Deelrapport 4)	Bij duurzaamheid in beperkte mate meegenomen. Gebruik huishoudwater gaat juist omlaag volgens § 1.3.
Energiegebruik, chemicaliëngebruik en afvalproductie	§ 5.2, 9.6 Hoofdrapport	
Optimale grondwaterbescherming	§5.2 en H9 Hoofdrapport § 2.3 en 3.8 Deelrapport 4 § 2.8 Deelrapport 8	Dit onderdeel wordt meegenomen in het aspect ruimtegebruik
H5 Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en milieugevolgen		
5.1 Algemeen		

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
Beschrijving van de bestaande toestand van het milieu alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen	H4 Hoofdrapport H3 deelrapport 2 en 2 H2 deelrapport 4 H4 deelrapport 7	
Het MER bevat een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de alternatieven kunnen hebben. Alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.	§3.3, H5 en H9 Hoofdrapport H 2 en 6 deelrapport 2 H2, 4 en 5 deelrapport 3 en 6 H3 deelrapport 4 H3 en 4 deelrapport 5 en 8 H2, 5 en 6 deelrapport 7 H2 deelrapport 8	
5.2 Water en bodem		
(geo)hydrologische en bodemkundige situatie voor deelgebieden	§ 4.2, 5.2 H9 Hoofdrapport H3 en H4 Deelrapport 2 H3 Deelrapport 6	
Het voorkomen van weerstandsbiedende lagen	§ 4.2, 5.2 Hoofdrapport § 4.1, Deelrapport 2 H5 Deelrapport 6	
Veranderingen van de grondwaterkwaliteit	§ 5.2 en H9 Hoofdrapport H6 Deelrapport 2 § 3.5, 3.10 Deelrapport 4 § 3.2, 3.11 Deelrapport 5 H5 Deelrapport 6 § 2.10 Deelrapport 8 § 4.2 Deelrapport 9	
Beschrijving gebruikte methoden en modellen	§ 5.2 en H9 Hoofdrapport § 2.2, H4, H6 Deelrapport 2 H4 Deelrapport 6 § 3.2, 4.2 Deelrapport 9	
Bodemdaling	§4.2, 5.2 en H9 Hoofdrapport § 2.2, 3.4 Deelrapport 4 § 2.4 Deelrapport 8	Wordt meegenomen in het onderdeel cultuurhistorie.

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
5.3 Biodiversiteit		
de situering in de regio van de ecologische hoofdstructuur en de provinciale uitwerking daarvan;	§ 4.2 en H9 Hoofdrapport H3 Deelrapport 3 H3, 4 en 7 Deelrapport 7	
De situering in de regio van Habitat- en Vogelrichtlijngebieden. In het MER moeten alle soorten in beschouwing worden genomen die aan de volgende criteria voldoen: - doelsoorten/overige soorten met een natuurbeschermingsstatus¹⁴, - die voorkomen in het studiegebied en/of in de aangrenzende natuurterreinen - en die worden beïnvloed door de voorgenenomen activiteit.	§ 4.2 en H9 Hoofdrapport H 3, 4 en 5 Deelrapport 3 H 3, 4 en 7 Deelrapport 7	
Van de geselecteerde soorten met een natuurbeschermingsstatus moet worden aangegeven: - aanwezigheid in het studiegebied en in de onmiddellijk aangrenzende natuurterreinen; - van de populatie (voorkomen, verspreiding, grootte, dichtheid) - en van het habitat (kwaliteit); - belang/bijdrage van de populatie voor de nationale populatie; - de verwachte verandering van de aanwezige stand door milieugevolgen (verdroging, eutrofiëring, ruimtebeslag, verstoring) zowel met als zonder mitigatie/natuurcompensatie en/of andere natuurbevorderende maatregelen.	§ 4.2 en H9 Hoofdrapport H 3, 4 en 5 Deelrapport 3 H 3, 4 en 7 Deelrapport 7	
5.4 Landbouw en stedelijk gebied		
de landbouwfunctie;	§ 4.3 Hoofdrapport § 2.3 Deelrapport 4	
verandering van de landbouwfunctie in het studiegebied en eventuele consequenties van nieuwe winningen voor de te hanteren beschermingsmaatregelen binnen de grondwaterbeschermingsgebieden (of 100-jaarszone);	§ 5.3 en H9 Hoofdrapport § 3.7 Deelrapport 4 § 2.7 Deelrapport 8	

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
Opbrengstderving als indirect gevolg van het uitvoeren van het voornemen of alternatieven, waaronder ook beperkingen met betrekking tot het grondgebruik en mogelijke wateroverlast en natschade in de landbouw.	§ 5.3 en H9 Hoofdrapport § 3.7 Deelrapport 4 § 2.7 Deelrapport 8	
Eventuele effecten van vernatting in het stedelijke gebied	§ 3.3 Hoofdrapport	Opmerking opgenomen dat het niet relevant is.
5.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie		
- de situering in de regio van Belvédèregebieden en gebieden die vallen onder internationale verdragen als Verdrag van Malta of de World Heritage-lijst. - de kernkwaliteiten van het landschap - de situering in de regio van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur	§ 4.2 Hoofdrapport § 2.2 Deelrapport 4	Niet uitgebreid behandeld: kerneffecten zijn niet landschappelijk van aard. Alleen punt 2 uitgewerkt.
In het MER moeten alle elementen/objecten in beschouwing worden genomen die aan de volgende criteria voldoen: - de aardwetenschappelijk/landschappelijk/cultuurhistorisch/archeologisch belangrijke elementen en patronen, - die voorkomen in het studiegebied en - die worden beïnvloed door de voorgenoemde activiteit.	§ 4.2 Hoofdrapport § 2.2 Deelrapport 4	
Van de geselecteerde objecten met een beschermingsstatus moet worden aangegeven: - aanwezigheid in het studiegebied; - de verwachte verandering van de aanwezige kwaliteit door genoemde milieugevolgen zowel met als zonder mitigatie/compensatie en/of andere landschapsbevorderende maatregelen.	§ 5.2 en H9 Hoofdrapport § 3.4 Deelrapport 4 § 2.4 Deelrapport 8	
5.6 Energie, afval- en grondstoffen		
Het gebruik van grondstoffen en energie, alsmede de productie van afvalstoffen dienen tenminste kwalitatief en waar mogelijk kwantitatief in beeld te worden gebracht.	§ 4.2, 5.2 en H9 Hoofdrapport § 2.2, 3.6 Deelrapport 4 § 2.6 Deelrapport 8	
H6 Vergelijking van alternatieven		

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
Het MER bevat een vergelijking van de te verwachten ontwikkeling van het milieu met de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de in beschouwing genomen alternatieven De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. De gehanteerde weegfactoren bij de vergelijking van alternatieven dienen onderbouwd te worden. Verder dient een gevoeligheidsanalyse te worden uitgevoerd van eventuele verschuivingen in de uitkomsten van het MER bij toepassing van andere weegfactoren.	H 6 en 7 en §9.7 en bijlage 4 Hoofdrapport H4 en Bijlage 1 Deelrapport 5 H 5 en bijlagen 1, 2 en 3 Deelrapport 9 § 3.3 Hoofdrapport § 4.2 en bijlage 2 Deelrapport 5 § 6.5 Hoofdrapport H7 en bijlage 3 en 4 Deelrapport 5 H 6 en bijlage 4 Deelrapport 9	
H7 Leemten in informatie		
Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Beschreven moet worden: - welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is; - in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie; - hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit; - de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.	H 10 Hoofdrapport H 6 Deelrapport 3 H7 Deelrapport 6 H 8 Deelrapport 7 H 3 Deelrapport 8	
H8 Evaluatieprogramma		
Het verdient aanbeveling, dat Hydron in het MER reeds een aanzet tot een programma voor een evaluatieonderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in informatie en het te verrichten evaluatieonderzoek.	H 10 Hoofdrapport H 8 Deelrapport 6 H 9 Deelrapport 7 H 4 Deelrapport 8	

Richtlijnen	Locatie informatie in MER	Opmerkingen
9 Vorm en presentatie		
het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;	Zie deelrapporten	
een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;	Literatuurlijst en begrippenlijst in Hoofdrapport en alle deelrapporten	
bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.	-	
10 Samenvatting van het MER		
Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.	-	
de hoofdpunten voor de besluitvorming;	-	Ontbreekt nog in samenvatting
de voorgenomen activiteit en de alternatieven;	§ 1 Samenvatting	
de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;	§ 3 Samenvatting	
de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;	§ 4 en 5 Samenvatting	
belangrijke leemten in informatie.	§ 6 Samenvatting	